

Pia Rosenbaum fylder 70 år: Da jeg stod på scenen første gang, vidste jeg, at der hørte jeg til.

Pia Rosenbaum blev født ind i en verden af musik, teater, litteratur og ballet og debuterede på teatret som 12-årig.

Det begyndte med humor, men siden kom både alvoren og den politiske bevidsthed til. Nu fylder hun 70 år

Af [Malene Fenger-Grøndahl](#)

"Jeg er drattet lidt ned ad humorstigen for at blive mere politisk og alvorlig. Jeg tænker meget over verdens elendighed og kunstens mulighed for at give os indsigt i uretfærdigheden," siger Pia Rosenbaum.

Pia Rosenbaum voksede op i en jødisk familie i København, hvor kultur i mange former var en del af livets essens. Hendes far var entertaineren og sangeren Simon Rosenbaum, der især var kendt inden for kabaret- og revygenren, og hendes mor var lige så kulturelt interesseret som faderen. Pia Rosenbaum kom tidligt i musikalsk legestue, begyndte at danse ballet, blev introduceret for litteratur, opera og teater. Hun elskede det hele og tog det for givet. Derfor tænkte hun heller ikke synderligt over, hvilken livsbane hun var på vej ind på, da hun som 12-årig fik sin første teaterrolle i musicalen "Spille-mand på en tagryg", da den blev sat op på Det Ny Scala. Hun kom siden til at medvirke i samme musical både i 1998 på Odense Teater og i 2006 på Fredericia Teater - sidstnævnte sted som instruktør.

"Det var det, jeg var omgivet af, og det, jeg kendte til. Jeg har heller aldrig følt mig særlig fin eller hævet over andre, fordi jeg har arbejdet med kultur. Kulturens udtryksformer er blot forskellige sprog - måder at kommunikere på - og det var det, jeg blev fortrolig med som barn," siger hun.

Da hun stod på scenen som 12-årig, oplevede hun først og fremmest en glæde og hjemlighed: "Jeg kunne mærke, at det var der, jeg hørte til. Det var det, jeg skulle. Og det har jeg så gjort i snart 50 år," siger Pia Rosenbaum, der ser frem til at fejre sit 50-årsjubilæum i teaterverdenen om to år.

I år kan hun fejre 70-årsfødselsdag og se tilbage på en lang karriere, der har omfattet både revy- og teaterroller over hele landet og gæstespil i udlandet samt mere alvorlige roller på mange af landets scener og dertil også medvirken i film- og tv-serier. De seneste 20-30 år har hun desuden selv dramatiseret, produceret, instrueret og opført en række forestillinger, som ofte har haft en alvorlig karakter - med fokus på temaer som kvinders forhold, krig og fred, undertrykkelse, død og sorg.

I 2008 spillede hun monologen "Oscar og den lyserøde dame" om en dreng, der kun har 12 dage tilbage at leve i. Stykket fik flotte ord med på vejen af anmelderne, der roste Pia Rosenbaum for at formidle et svært emne på en måde, der havde dybde og alvor, men uden at blive tungt og trist. Hun har desuden lavet en række operaer for børn, hvor målet især har været at åbne børnenes øjne for kunsten og give dem en oplevelse af, at kulturens verden ikke er en lukket klub, men et fælles rum, hvor menneskelige følelser og erfaringer kan udtrykkes og spejles.

Humoren har hun haft med hele vejen, men alvoren og det politiske engagement er kommet til at fylde mere undervejs, forklarer hun.

"Da jeg begyndte på teaterskolen, gik det op for mig, at det ikke bare var sjov og ballade og glæde, men også alvor at arbejde med teater. De tre år på skolen var en personlig dannelses- og udviklingsproces, og næste udfordring kom så, da man som nyuddannet skulle ud og bevise, at man kunne noget."

Der var nemlig ingen scene knyttet til Statens Teaterskole, så de nyuddannede skuespillere skulle bevise deres værd efterfølgende. For Pia Rosenbaum lå udfordringen især i at få lov at spille andet end sjove og morsomme roller.

"Jeg blev tidligt klar over, at jeg ville noget andet end min far, der var kendt for revy, morskab, kabaret og satire. I første omgang ville skæbnen dog, at jeg kom til at spille en masse revy som ung, fordi nogle syntes, at det var sjovt at se mine skæve ben, min store næse og min timing," siger hun.

At det gik sådan, var dog også en gave, erkender Pia Rosenbaum.

"Der er ingen skole, der slår revyen og børneteateret. De to steder er der kontant afregning. Det var en hård og lærerig skole," siger hun.

De seneste årtier har det været vigtigt for hende at beskæftige sig med de emner, der optager hende mest, herunder kvinders rettigheder. En milepæl for hende blev at lave forestillingen "Hunden er rask", der havde premiere i 2014. Den var baseret på forfatteren Sonja Vesterholts erindringer om sin barndom i Sovjetunionen i midten af det 20. århundrede.

"Jeg er drattet lidt ned ad humorstigen for at blive mere politisk og alvorlig. Jeg tænker meget over verdens elendighed og kunstens mulighed for at give os indsigt i uretfærdigheden," siger Pia Rosenbaum.

I det hele taget fylder tanker om de store spørgsmål mere nu, erkender hun, ikke mindst efter at hun mistede sin livsledsager gennem 50 år, skuespilleren Troels II Munk, der døde sidste år. Dette forår giver hun sig selv tid til at finde sine ben efter tabet og skrive på en ny forestilling til Teaterforeningen Katusha, hvortil hun tidligere har lavet monologen "Krigen har ikke et kvindeligt ansigt"

baseret på den prisbelønnede fortælling om kvindelige sovjetiske soldaters deltagelse i Anden Verdenskrig af forfatteren Svetlana Aleksijevitj. Denne gang arbejder hun på at dramatisere den finsk-estiske forfatter Sofi Oksanens roman "Renselse".

"Jeg har stadig masser af energi til at lave teater, og jeg vil da gerne have energi til 50 år mere," siger hun.

Pia Rosenbaum, født den 24. april 1954 i København, skuespiller og instruktør.

Venligst "Sakset" fra Kristeligt Dagblad den 24. april 2024.